

22. Mulighederne for øget brugerinddragelse ved indflytning i bostederne (2008-114366)

Mulighederne for øget brugerinddragelse ved indflytning i bostederne

Socialudvalget har i forbindelse med behandlingen af bruger- og pårørendepolitikker på området for sindslidende bedt om en indstilling om mulighederne for øget brugerinddragelse i forhold til indflytninger på bosteder.

INDSTILLING OG Beslutning

Socialforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget godkender, at der iværksættes et udviklingsprojekt med henblik på at skabe øget dialog med bostedsbeboere om nyindflytninger.

Problemstilling

Brugerpolitikken på området for borgere med sindslidelser er med til at skabe rammerne for brugerindflydelse på alle niveauer og tilbud til sindslidende. Brugerpolitikken behandler bl.a. beboernes muligheder for at få indflydelse på botilbudene. Det fremgår af brugerpolitikken, at beboerne i det enkelte botilbud ikke har indflydelse på visitationen af nye beboere til botilbuddet. Socialudvalget har i forbindelse med behandlingen af brugerpolitikken d. 10. september 2008 bedt om en indstilling, der beskriver mulighederne for i højere grad at inddrage brugerne ved nyindflytninger på bostederne (SUD 365/2008).

Løsning

Socialforvaltningen visiterer sådan, at man, når der er en ledig plads, prioriterer mellem de borgere, der er på venteliste. Prioriteringen sker på baggrund af en vurdering af behovet, f.eks. under hensyntagen til indlagte og færdigbehandlede patienter, hjemløse og helt akutte behov. Sagsakterne på den valgte borger sendes derefter til ledelsen/ personalet i det aktuelle botilbud. Såfremt botilbuddet ikke mener, at borgeren passer ind på stedet, går visitationen i dialog med bostedet om, hvorvidt placeringen er hensigtsmæssig. Visitationen har den endelige kompetence til at beslutte, om borgeren skal tilbydes pladsen. Beslutningen træffes ud fra en afvejning mellem hensynet til den enkelte borger, der har behov for en bolig og hensynet til de øvrige beboere i botilbuddet.

I forbindelse med, at borgeren tilbydes en botilbusplads, tilbydes borgeren at besøge bostedet. Ved et sådant besøg har borgeren mulighed for at møde personalet og de øvrige beboere på bostedet. Borgeren kan på baggrund af besøget tage stilling til om vedkommende vil takke ja eller nej til botilbuddet. Beboerne inddrages således ikke i den egentlige visitation til bostederne.

Der kan peges på en række problemer i forhold til at inddrage beboerne direkte ved visitation til bostederne:

- Den kommende beboers retssikkerhed tilsidesættes, hvis medbeboere i forbindelse med visitationen får kendskab til personfølsomme oplysninger.
- Sårbare borgere skal gennemgå en vurderingsproces, hvor andre beboeres eventuelle fravalg af borgeren som medbeboer kan have store personlige konsekvenser for den fravalgte.

- Visitationen sker i dag ud fra faglige hensyn til bl.a. de ventendes behov, prioritering af særlige grupper og tilbuddenes beboersammensætning. Disse hensyn vil træde i baggrunden, hvis beboerne inddrages i visitationen.
- Der er risiko for tomgang, hvis godkendte beboere afvises til ledige pladser.
- Der er jf. Serviceloven frit valg til § 108-boliger, hvorfor borgere, der er godkendt til et § 108-tilbud ikke kan afvises, heller ikke af medbeboere. Der er ikke frit valg til botilbud efter § 107.

Problemstillingerne behandles uddybende i bilag 1.

Det kan på baggrund af de skitserede problemstillinger ikke anbefales, at beboerne får indflydelse på den egentlige visitation til bostederne. Socialforvaltningen foreslår i stedet at der iværksættes et udviklingsprojekt, der skal sikre beboerne mulighed for dialog med Socialforvaltningen for løbende at optimere visitation til bostederne. Dialogen skal finde sted i forhold til de enkelte bosteder og de overordnede rammer for indflytninger i bostederne. Projektet vil blive evalueret og erfaringerne fra projektet vil indgå i den fremtidige tilrettelæggelse af visitationsarbejdet.

Dialog med beboerne i det enkelte bosted

Det er afgørende, at beboerne oplever, at de bliver hørt og at deres holdninger indgår i overvejelserne i forbindelse med visitationen til bostederne. Dialogen kan ikke omhandle personfølsomme oplysninger, men der bør være en mere generel dialog mellem beboerne og visitationen om beboernes ønsker og forventninger til beboersammensætning og visitation til stedet. Dialogen kan fx ske ved, at medarbejdere og ledelse på det enkelte bosted med jævne mellemrum taler med beboerne om disse ønsker og forventninger, og dernæst videreformidler dette til visitationen. Visitationen vil anvende sin viden om beboernes ønsker og forventninger, når der visiteres til det enkelte bosted. Det er dog vigtigt at understrege, at beboerne ikke har indflydelse på selve visitationen og at det ikke altid vil være muligt at vægte de nuværende beboeres ønsker højest.

Det er desuden vigtigt, at visitationen sikrer, at beboerne kender til retningslinierne for visitationen. Det fremgår af Brugerpolitikken for borgere med sindslidelser, at der skal nedsættes brugerråd i alle kommunes bosteder. Det enkelte brugerråd er helt centralt i forhold til at skabe rum for Socialforvaltningens løbende dialog med beboerne. Brugerrådene skal være medvirkende til at sikre brugerne øget indflydelse, og skal bl.a. bruges til systematiske drøftelser om de retningslinier, som er gældende. Socialforvaltningen anbefaler, at der udarbejdes skriftlig information om retningslinierne for visitationen til kommunens botilbud som gøres tilgængeligt for brugere og medarbejdere. Disse skal efterfølgende drøftes i de enkelte botilbud.

Dialog omkring de overordnede rammer for indflytninger i bostederne

Beboerne bør som nævnt ikke få indflydelse på den egentlige visitation til bostederne. Beboerne kan dog godt få indflydelse på, hvordan det sikres at indflytningerne i bostederne forløber bedst muligt, både for den enkelte nye beboer og for de øvrige beboere. Den gode indflytning kan fx indebære formidling af rammerne for at bo det enkelte sted til den nye beboer, formidling af de nuværende beboeres forventninger til det at bo sammen, dialog med den nye beboer om dennes forventninger og ønsker til det at bo det nye sted, tilrettelæggelse af et introduktionsprogram for den nye beboer mv.

Under overskriften ”Den gode indflytning” vil Socialforvaltningen nedsætte en arbejdsgruppe bestående af bostedsbeboere og repræsentanter fra Socialforvaltningens visitation. Arbejdsgruppen skal pege på udfordringer og løsninger i forbindelse med indflytninger i kommunens botilbud.

Socialforvaltningen anbefaler, at der planlægges en kortere møderække, som sikrer inddragelse af beboere i formuleringen af fælles retningslinier for gode indflytninger i kommunes botilbud.

Det samlede projekt forventes gennemført i løbet af første halvår 2009.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser af indstillingen.

Videre proces

Hvis Socialudvalget godkender indstillingen, vil Socialforvaltningen gennemføre det beskrevne projekt i løbet af første halvår af 2009.

bilag

1. Dilemmaer ved inddragelse af beboere i visitation til bostederne

Anette Laigaard

/Jens Elmelund

bilag

[Dilemmaer ved inddragelse af beboere i visitation til bostederne](#)

